

Beste patiënt,
In samenspraak met uw arts werd er beslist om te starten met een blaasinstillatie BCG voor de behandeling van oppervlakkige blaaskanker.

BLAASINSTILLATIE MET BCG

Bij een blaasinstillatie brengen we een geneesmiddel in de blaas via een sonde, een hol en soepel buisje dat via de plasbuis in de blaas wordt ingebracht.

BCG (Bacillus Calmette-Guérin) is oorspronkelijk een vaccin tegen tuberculose. Omwille van de tumorale eigenschappen wordt het ook gebruikt voor de behandeling van oppervlakkige blaastumoren.

BCG spoelingen zorgt ervoor dat de kans op terugkeer van de ziekte vermindert wordt.

BEHANDELINGSSCHEMA

De behandeling met het BCG schema start ongeveer 6 weken na de operatie (TUR-blaas).

U krijgt gedurende zes weken één keer per week een blaasinstillatie met BCG. Daarna volgt er een pauze.

Na drie en zes maanden krijgt u op nieuw gedurende drie weken één keer per week een BCG instillatie.

Vervolgens start de onderhoudsbehandeling. Hierbij krijgt u halfjaarlijks gedurende drie weken één keer per een BCG instillatie. Afhankelijk van het voorschrift

van uw arts kan deze onderhoudsbehandeling gedurende een tot drie jaar worden voortgezet. Uw arts bepaalt het verdere behandelingschema.

VOOR DE START VAN DE BEHANDELING

Heeft u koorts of tekenen van een blaasontsteking in de week voor de afspraak, meld dit dan zo snel mogelijk via het secretariaat urologie. Bij twijfel komt u best wel gewoon op de voorziene afspraak en zal de verpleegkundige samen met u kijken of de behandeling veilig kan doorgaan.

Symptomen van een blaasontsteking zijn:

- Frequent plassen
- Pijn of branderig gevoel bij het plassen
- Moeilijker plassen dan voorheen
- Bloed in de urine

Om het product optimaal te laten werken, is het belangrijk dat u vier uur voor de behandeling zo min mogelijk drinkt, anders wordt de medicatie te veel verdund met urine.

Meld het aan uw uroloog of verpleegkundige als uw medicatie sinds de vorige behandeling gewijzigd is. Som-

mige geneesmiddelen, zoals antibiotica, bloedverdunders en aspirine, kunnen invloed hebben op de behandeling met BCG.

Het gebruik van vochtafdrijvende medicatie (bijv. Lasix®, Burinex®) dient u op de dag van behandeling uit te stellen tot na de behandeling.

Bij koorts, een urineweginfectie, zwangerschap, borstvoeding en verzwakt immuunsysteem wordt er geen BCG toegediend.

VERLOOP VAN DE BLAASINSTILLATIE

- Tracht om zo kort mogelijk voor de instillatie uw blaas te ledigen
- Er wordt gevraagd het ondergoed te verwijderen en plaats te nemen op de behandeltafel
- Incontinentiemateriaal wordt laagdrempelig voorzien gezien het product prikkelend kan werken op de blaas
- Het plaatsen van de eenmalige sonde duurt enkele minuten
- Het inbrengen en verwijderen van de sonde is niet pijnlijk, maar kan wel onaangenaam aanvoelen

• **De verpleegkundige plaatst een eenmalige sonde:**

-BCG wordt met een spuit via de sonde toegediend. De toediening is niet pijnlijk, maar u kunt het wel voelen. Er ontstaat soms uitgesproken irritatie onder vorm van (pijnlijke) plasdrang

-De verpleegkundige spoelt de sonde na en zal de sonde daarna verwijderen

-BCG blijft 60 minuten in de blaas aanwezig. Men zal u vragen om iedere vijftien minuten te draaien. Eerst op uw buik, daarna op uw linkerzijde, vervolgens op uw rechterzijde en tenslotte op uw rug.

-U kunt sneller plasdrang krijgen door het product, maar probeer het toch op te houden voor een optimale werking. Weet dat er slechts 60 ml vloeistof in uw blaas zit (ter vergelijking: een normale plas bevat ongeveer 350 ml).

-Na 60 minuten gaat u zittend plassen. Daarna mag u naar huis vertrekken.

NA DE BLAASINSTILLATIE

Aangezien contact met BCG schadelijk kan zijn, neemt u de volgende voorzorgsmaatregelen tot acht uur na de instillatie:

- U moet zittend op het toilet plassen om spatten te voorkomen. Wij raden mannen aan om dit zeker gedurende de eerste twee dagen na de behandeling te doen.
- Mogen we u vragen om de toiletbril na het plassen af te vegen met de voorziene doekjes.
- Spoel het toilet tweemaal door met gesloten deksel.
- Was uw handen met water en zeep om eventuele resten van het product te verwijderen.
- Drink minstens één liter water na het uitplassen, zodat de restanten van het medicament snel uit uw blaas worden gespoeld.
- Gebruik bij seksuele betrekkingen een condoom tot één week na de

behandeling. Als uw partner vruchtbaar is, dient de mannelijke partner de hele behandelingsperiode een condoom te gebruiken. Vrouwen in de vruchtbare leeftijd dienen gedurende de volledige behandelingsperiode een betrouwbaar voorbehoedsmiddel te gebruiken.

Bijwerkingen

Normale bijwerkingen

Het is normaal dat u na de behandeling last heeft van plasklachten zoals:

- Dringend plassen
- Frequent plassen
- Branderig gevoel bij het plassen
- Bloed in de urine

Deze klachten verdwijnen meestal spontaan en duren gewoonlijk niet langer dan een tweetal dagen.

Andere bijwerkingen die ook regelmatig voorkomen:

- koorts
- vermoeidheid
- misselijkheid
- hoofdpijn
- spierpijn

Bij deze klachten adviseren wij rust, voldoende vochtinname en indien nodig een pijnstiller of koortswerend middel in te nemen. Indien de klachten blijven aanhouden of verergeren, raadpleeg dan uw arts.

Eventueel kan symptomatische medicatie genomen worden (b.v. een anticholinergicum zoals Solifenacine of Fesoterodine). Voldoende drinken is aangeraden. Indien de klachten blijven verergeren of lang blijven aanhouden (>48u zonder beterschap), raadpleeg dan uw arts.

Alarmtekens

Neem zo snel mogelijk contact op met uw arts of de dienst urologie als u één van de volgende klachten ervaart:

Koorts hoger dan 38 °C. Dit kan wijzen op een infectie en moet verder onderzocht en behandeld worden.

- Rillingen.
- Aanhoudende gewrichtspijn.
- Kortademigheid.
- Jeuk of netelroos.
- Hevige of toenemende buikpijn na de behandeling. Dit is niet normaal en moet zo snel mogelijk beoordeeld worden.

U kunt plots niet meer plassen. Dit kan een gevolg zijn van de BCG-behandeling, maar kan ook een andere oorzaak hebben. Probeer eerst te ontspannen, bijvoorbeeld door een warme douche of een warm bad te nemen. Lukt het na 2 tot 3 uur nog steeds niet om te plassen, neem dan onmiddellijk contact op met de dienst Urologie en vermeld dat u een BCG-instillatie hebt gekregen.

Belangrijk: Wacht niet af als deze klachten optreden. Een snelle beoordeling is belangrijk om ernstige complicaties uit te sluiten.

CONTACTGEGEVENS

Ziekenhuis Oost-Limburg (ZOL)
ZOL GENK,
campus Sint-Jan: dienst Urologie
Tel. +32 89 80 83 80

ZOL MAAS EN KEMPEN
dienst Urologie
Tel. +32 89 80 83 9